

Kjak

Hogni Hoydal

Meðan vit brenna ljósið í báðum endum...

Hevði tú kunnað hugsað tær uppá nøkur fá ár at brúkt alla uppsparingina hjá tínum foreldrum til tín sjálvs? Og samstundis at futta alla uppsparingina hjá tær sjálvum og tínum børnum og barnabørnum av til tína egnu nýtslu her og nú? Tað er tað, sum hetta landsstýrið ger í lötuni...

Løgmaður fer heilt víst ikki at nevna við einum orði í ólavsoðurøðu síni, hvør veruleikin er handan gerðirnar hjá hansara samgongu. Ístaðin fer hann at tosa uttanum. Lesa okkurt upp, sum embætisfólk og spunasmiðir hava skrivað. Og landsstýrið fer at vilja látast at gera alt tað øvuta av tí, sum tey veruleiga gera.

Veruleikin er, at hendan samgongan er farin lúkst aftur í amtstíðina tjóðskaparliga, og hevur bitið høvdið av allari skomm við blokkbidding og undirgraving av føroyskari tjóðarbygging. Vinnuliga er samgongan farin fulla ferð aftur í feudaltíðina, har úrvaldir bólkur fáa útlutað politisk vinnurættindi frá landsstýrismonnum. Og sosialt er samgongan spolað fulla ferð aftur í gamla stættasamfelagið, har grammleiki og egingirnd hjá nøkrum fáum stýrir politiska valdinum. Og har ognarleys, verkafólk og fakfeløg ongi rættindi skulu hava.

Tann øvuti Robin Hood

Við skattabroytingunum og pensjónsskattningini hjá hesi samgongu, hava tey í fyrsta lagi skapt ta grovasta umfordeiling millum láglønt og hægri lønt, sum er sædd í nøkrum vesturheimskum samfelag:

- Minst 265 mió. kr. verða árliga fluttar til serliga okkum, sum vinna oman fyri 350.000 um árið, í beinleiðis skattalætta.
- Tey, ið tjena undir 300.000 um árið, sum lítlan og ongan skattalætta fáa, gjalda gildið við at teirra pensjónsinngjaldingar verða brandskattaðar beinanvegin.

Brúka bæði úr posa og sekk

Men tað er bara annar parturin av grova vitloysinum. Hin parturin er, at tá landsstýrið skrumblaði íggjøgnum at skatta pensjónir við inngjald, so varð skeringspunktið sett til 1. januar 2012.

Tað merkir, at allir teir pengar, sum vórðu goldnir

inn til pensjónir, áðrenn 1. januar 2012, teir verða framvegis skattaðir við útgjald. Hvørt ár frameftir, næstu 20-30 árin, fær landskassin nógvar pengar inn frá gomlu skipanini, tá tær pensjónirnar verða goldnar ÚT.

Og samstundis so fær landskassin pengarnar inn beinanvegin fyri alt tað, sum verður goldið INN, eftir 1. januar 2012. Og tey brúka pengarnar beinanvegin til skattalætta til okkum hægri løntu.

Tey komandi 20-30 árin, og inntil ongin livir eftir, ið hevur goldið inn í gomlu skipanina, brúka vit altso skattningina av BÆÐI útgjaldi og inngjaldi. Frá báðum skipanum í senn.

Futta fortíð, nútíð og framtíð av

Vit brenna altso í lötuni ljósið í báðum endum – og futta allar pengarnar av beinanvegin til okkara egnu nýtslu.

Verður hetta ikki broytt, so fer okkara ættarlið at brúka trifaldar pengar í mun

til onnur. Vit brúka bæði pengarnar frá uppsparingini hjá foreldrunum. Vit brúka uppsparingina hjá okkum sjálvum beinvegin. Og vit brúka uppsparingina hjá børnum og barnabørnum okkara.

Jørgin, Jenis, Kári og Kaj Leo vóna sjálvandi, at ongin gjøgnumskoðar hetta. Og onkur teirra hevur uttan iva heldur ikki skilt tað. Tí avleiðingarnar síggjast ikki veruliga fyrr enn uppsparingin hjá foreldrunum (og ommunum og abbunum) er uppi.

Vit skulu krevja aðra leið

Tað er lætt at halda ball nú fyri ta minnu helvtina av okkum, sum eru boðin við, tí onnur skulu gjalda gildið. Og uppvaskið verður ikki tespiligt um nøkur ár.

Veit ikki, um egingirndarormurin longu hevur etið seg langt inn í renslid hjá mongum okkara. Trúgví onki uppá tað – hóast Fólkaflokkurin satsar alt fyri, at tað skal henda. Men alt ov fá tala at hesum grova ráni millum ættarlið.

Vita skulu tit kortini í samgonguni: At vit í Tjóðveldi og í andstöðuni sum heild fara ikki at lata hetta grovasta ábyrgdarloysið um okkum ganga. Og vit eru sannførd um, at eisini mong onnur í samfelagnum fara at gera vart við seg og krevja heilt aðra leið fyri okkara elskaða land í komandi tíðum.

Tað ber jú væl til at fáa tjóðarbygging, ábyrgd, visjónir, rættvísi og samhaldsfesti at gerast ýtini fyri einum frælsu og skapandi Føroyum.

Fólkafundurin 2012

21. - 22. sept. í Hoyvíkshøllini og Hoyvíkar skúla

Tá lögtingið er sett á Ólavsoðu byrjar eitt nýtt lögtingsár hjá lögtingslimunum. Men í hesum lögtingsárinum eru tað ikki bert lögtingslimirnir, sum fáa møguleika at skifta orð um, hvussu viðurskiftini skulu skipast í okkara samfelag. Á fyrsta sinni verður skipað fyri einum politiskum festivali í Føroyum, kallaður Fólkafundurin 2012 (FF2012). Endamálið við FF2012 er at fáa politikkin út til vanliga borgaran. Fyri tað fyrsta kunnu øll tosa beinleiðis við tey, ið ráða fyri borgum, og fyri tað næsta kunnu politiskir flokkar og alskyns áhugafeløg fáa teirra boðskap út til vanliga borgaran.

Hugskotið til FF2012 kemur frá líknandi árligum tiltaki, ið byrjaði á Gotlandi í Svøríki. Tiltakið hevur eisini verið hildið á Bornholm seinastu tvey árin. Hetta tiltakið hevur verið ein brakandi succes. Fyrstu ferð møttu 10.000 fólk upp frá Bornholm og restina av Danmark, og næstu ferð møttu 27.000 fólk upp.

Høvuðsinnihaldið í FF2012 er eitt framsýningarøki í Hoyvíkshøllini við básum hjá politiskum flokkum, kommunu- og feløgum, kommunum, áhugafeløgum, vinnufeløgum, fakfeløgum og onnur. Á hesum framsýningarøkinum verður m. a. eitt “speakers’ corner”, og um kvöldarnar verða floksformennirnir bodnir at halda røðu.

Síðani verða tiltøk eisini hildin inni í Hoyvíkar skúla. Har verða hildnir pallborðsfundir og fyri-

lestrar. Eisini kunnu tey, ið hava básar á framsýningarøkinum, fáa fatur á eini skúlastovu í Hoyvíkar skúla, har tey kunnu skipa fyri ymsum tiltøkum (t. d. fyrilestrar, verkstovur, fundum og annað); tað er møguleiki hjá framsýnarum at fyriskipa hesi tiltøk alment og eisini at fyriskipa tiltøk bert fyri serliga innbodnum gestum.

Hjá vanliga borgaranum er ikki neyðugt við tilmelding, og tað er ókeypis hjá øllum at verða við á FF2012, ið verður hildin fríggjadagin 21. og leygardagin 22. september. Fríggjadagin verða serlig tiltøk hildin fyri miðnámskúla- næmingum og lesandi á hægri útbúgvingunum. Politiskir flokkar og alskyns feløg mugu melda til og gjalda eitt gjald fyri at sleppa at hýsa einum framsýningarbási og hava ein skúlastovu til at fyriskipa tiltøk á FF2012. Umleið um eina viku fer henda tilmelding at opna.

FF2012 verður fyriskipaður av Ólavi í Geil Guttessen, BA (hons) og Ma lesandi í Event Management á Leeds Metropolitan University og Jóhannes Miðskarð, cand. pæd. og PhD stipendiatur við Roskilde Universitet og Leeds Metropolitan University; eitt av serfrøðingaøkinum hjá Jóhannesi er nýtsla av einari politiskari samskiftisástøði. FF2012 verður fyriskipaður í samstarvi við Tórshavnar Kommunu.

Vit brenna altso í lötuni ljósið í báðum endum – og futta allar pengarnar av beinanvegin til okkara egnu nýtslu.

Verður hetta ikki broytt, so fer okkara ættarlið at brúka trifaldar pengar í mun til onnur. Vit brúka bæði pengarnar frá uppsparingini hjá foreldrunum. Vit brúka uppsparingina hjá okkum sjálvum beinvegin. Og vit brúka uppsparingina hjá børnum og barnabørnum okkara